

Veržej. Svetoletni jubilej je šolska mladina lepo obhajala, ko se je na praznik Kristusa Kralja v velikem številu udeležila šolarske sv. maše in je pri njej zbrano in v zboru molila lepe mašne molitve iz liturgičnih knjižic ter pobožno sprejela Kristusa v svoje otroško srce. Škoda, da je tako malo odraslih videlo te lepe prizore. — V nedeljo dne 3. decembra pa bodo veliki in mali Marijini otroci počastili Brezmadežno v zavodovi dvorani, kjer bodo po večernicah pripravili kratko proslavo.

Ljutomer. Miklavžev večer priredi gledališki odsek Marijanske kongregacije že v nedeljo dne 3. decembra, ob pol štirih popoldne, v dvorani Katoliškega doma. Najpoprej zapoje fantovski pevski zbor par lepih narodnih in umetnih pesmi. Nato bo predigra za nastop Miklavža, ki bo po naročilu Boga Očeta »dobrim plačnik«. Miklavž, saj že veste, da bo to naš šaljivec g. Znidarič, ima že pripravljen svoj govor. Pripravi si meh za smeh. Vstopnica znižana: sedeži 4 Din, stojišča 2 Din, otroci 1 Din. Darovi se sprejemajo isto nedeljo od 8. do 12. ure dopoldne v Katoliškem domu v knjižnici.

Ljutomer. Praznik Brezmadežne, 8. decembra, je praznik naše kongregacije. Vsako leto smo ga še slovesno proslavili. Radi koncerta koroških pevcev, ki nastopijo v Ljutomeru baš dne 8. decembra popoldne, smo zunanjo proslavo praznika Brezmadežne preložili na nedeljo dne 10. decembra. Namesto običajne akademije vprizorimo letos tridejansko igro »Sultanova hčerka in dobri vrtnar«. Igra je globoko verska in izraža iskanje in hrepeneje po Bogu. Šele Kristus, dobri vrtnar, umiri vedoželjno srce princezine, ki v ljubezni z Bogom najde svoj mir. To bo zopet nekaj novega, modernega. Upamo, da bo ta igra enako zadovoljila gledalce, kot lansko leto predstava »Shehnika«.

Nekaj o prvi ekspediciji proti severnemu tečaju.

Pred kratkem so našli ob severno-vzhodnem rtu Novaje Zemlje (proti severnemu tečaju) ostanke prezimišča, katerega je zgradil tamkaj holandski pomorščak Viljem Barents leta 1597 po

lahkomiselno razmetavala in je umrla v revščini. Njena vrstnica Faustina Bordoni je prejela na leto 15 tisoč goldinarjev.

Lepa Pavlina Lucca je zaslužila s petjem na potovanju po Ameriki leta 1873 na mesec 20.000 dolarjev. Henrietta Sontag je dobila v Londonu leta 1849 za eno igralno sezono v gledališču 500 tisoč frankov.

Da, znamenitih pevk minulega stoletja niso preobkladali samo z ljubeznijo, ampak so jih tolikokrat zasuli z zlatom. Pevka Glosop na pariški operi je dobila za triletno nastopanje 675.000 frankov.

Kakor nekoč, se tudi današnje znamenite

prvi prestani zimi v pokrajinah in morjih okrog severnega tečaja.

Nordenskjöld, Nansen in Amundsen so nam znani kot veliki pionirji severnih krajev. Veliko manj je znanega o usodi prvega severnega raziskovalca Viljema Barentsa, odkritelja Spitzbergov ter Medvedjega otoka, ki je postal na severu smrtna žrtev raziskovanj leta 1597. Sedaj so slučajno zadeli na preostanke njegovega zimskega taborišča na njegovi zadnji poti. Gre namreč za ostanke soda, kože, čolna, harpun in raznih drugih predmetov.

Še le po preteku par stoletij stopa v ospredje pomen Barentsovih raziskovalnih voženj. Gospodarska razkrivanja Sibirije zahtevajo trgovski promet po morju ob norveški obali preko Novaje Zemlje do izliva velikih sibirskih rek v morje. Tega pota se je poslužil omenjeni Holanec na treh voznjah. Po njem nosi tudi veliki del Ledenege morja ime Barentsovo morje.

Prvi njegovi kratki potovanja v letih 1594 in 1595 sta bili takorekoč brezuspešni. Prihodnje leto se je lotil Viljem Barents skupno s kapitanom Rypom novega potovanja, ki mu je bilo omogočeno, ko je bil predložen holandski vladi načrt: stopiti z narodi ob severu v trgovske zveze.

Obe ladji odpremljene ekspedicije sta odkrili dne 19. junija 1596 Spitzberge in sta odjadrali vedno dalje proti severo-vzhodu, da bi poiskali pravilni prehod, ki je postal cilj severnih ekspedicijskih v poznejših stoletjih. Dne 1. junija je bil odkrit majhen otok, ki je prejel radi na njem živečih številnih belih medvedov ime »Medvedji otok«.

Danes je omenjeni puščobni otok zelo važen, ker se nahaja na njem najbolj severna vremenoslovna opazovalnica.

Barents se je ločil od Rypa ter sklenil, da bo objadral obal Novaje Zemlje. Kmalu je zašel v debel led. Konec avgusta je moral stopiti na suho, kjer je zgradil kočo za prezimovanje. Prva zi-

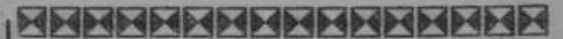
pozno. Sedaj si okorel in slovesen, pomaziljen in dolgočasen. Poišči si svoje vrste ljudi, med katerimi boš imel učinek s takimi darovi, toda mladim deklicam se ne bližaj. Pri teh si, tudi če so še tako vljudne s teboj, vendarle nesrečna in smešna figura.

Mlade deklice! Te še hočejo smejati, se teléti, klepetati veselé neumnosti, hočejo, da se jim dvori, da se jim nesmiselno dobrlika in zopet in zopet se smejati — in zopet in zopet klepetati.

Tega ti ne moreš, Hubert!

Ne cveteš več, v poznem poletju že stojiš. V majniku pa ne smeš vohati po zrelem ovsu — ti, stari konj!

Poslušal sem, kaj je ta mladi Čresnik pripovedoval Eriki. Če bi kdo zapisal in nato trezno prebral, bi se čudil, kako more človek kar naprej govoriti o ništevcu, da se morejo ljudje razgovarjati tako priskutno površno. Toda dokler teče blebetanje melodiozno, je kratkočasno in oživljajoče. Kako nevoščljiv sem bil temu Čresniku in njegovi gibčni omejenosti!

Za zimska ročna dela!

Gospodinje in dekleta, za zimska ročna dela si nabavite vzorce iz Predtiskarije v Mariboru, Trg kralja Petra 4. — Dobili smo povsem nove in moderne vzorce in monograme, blazinice, kakor tudi za razne stenske prte, namizne prte itd. Na podlagi naših vzorcev lahko napravite sledeče napise na kuhinjskih prtih:

Ljubo doma, kdor ga ima.

Če dom v ljubezni tvoj in solnčnem je sijaju, prepričan lahko si, da tu živiš že v rajju.

Naj človek cel svet obteče, najboljši kruh doma se peče.

Ohrani Bog te v cveti, planinska roža ti!

Skrjanček poje, žvrgoli, se belga dneva veseli.

Pastirica kravce pase, ona ima svoje špase, pastirc pa pravi: Juhej, juhej, na planincih lušno je!

Kdor o meni slabo sodi, naj nikar v moj dom ne hodi.

Lepšega na svetu ni, če na sreči dom stoni.

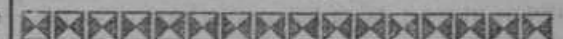
Glej naprej, nazaj ne glej nikoli, nov pogum bo zdravilo tvoji boli!

Če v kuhinji v lonec kukaš, ženkinu si jezo skuhaš.

Preljubi možiček, ostan doma, če ne si poiščem drugega!

Ako žena črno gleda, tudi možu je hudo, rajši v krčmi ti poseda, zato ženka glej lepo!

Oglejte si vzorce v prodajalni Kralja Petra trg 4!

ma ob severnem tečaju je nakopala raziskovalcem nepopisne težave.

»Dne 27. septembra je bila zgradba k... skoro gotova, a je nastopila tako ostru zima, da mornarji niso mogli držati lesa in žrebljev in so jim roke naravnost zmrzile«, čitamo v poročilu Barentsovega spremljevalca, Holandca de Veera.

Še le maja prihodnjega leta so opro-

Boltežar mi je prišel naproti. Ta je govoril saj stvarno o dnevnih vprašanjih. Zaostal sem z njim nekoliko.

»Torej, povabil sem nadučitelja in njegovo ženo, potem gospodično Grubelnikovo in žalibog tudi slikarja Čresnika. To sem moral storiti, ker je sin mojega gospodarja. Povabiti sem hotel tudi Šipčevo Liziko, čeprav takorekoč ne sodi v tako družbo. Gospod Čresnik je ostajal pri tem. Toda gospodična Grubelnikova pa je vztrajala pri svojem, naj Lizike ne vabim, da, zagrozila je, da sama ne pride, če se to zgodi. Tedaj se je Čresnik udal.«

»Ona — Erika — ni hotela, da bi bila povabljen tudi Šipčevo Lizika — zakaj pa ne?«

»Kaj vem? Najbrž je ljubosumna. Zaradi tegale veterinjaka!«

Postalo mi je vroče.

»Da in gospodična Grubelnikova neče, da bi jo naslikal obenem z Liziko. Ali samo, ali pa nič, je rekla.«

»Tako — tako!«

stili ladjo ledu. Med tem je obolela v hudi zimi večina moštva na skorbutu in pomrla. Še pri življenju ostali so nastopili s težko bolnim vodjem v čolnih povrat. Posrečilo se jim je, da so dose-

gli obal Laplandije. Sedem dni za tem je umrl Barents na posledicah prestopa trpljenja, ko je še poprej zabeležil en del svojih raziskovalnih uspehov in strašnih doživljajev.

Maribor. Dne 23. novembra popoldne je bil pokopan na magdalenskem pokopališču gosp. barbarski župnik Janez Vogrin, ki je preminul v svoji vili na Radvanjski cesti. Krsto je blagoslovil pred hišo žalosti sam škof dr. Ivan J. Tomažič. Pogreb je vodil pokojnikov šolski tovariš g. ruški župnik Ferdinand Pšunder ob asistenci trboveljskega g. župnika Gašpariča in zadnjega kaplana rajkega g. Ruperta Pušnjaka. Pogreba se je udeležil stolni kapitelj, 30 duhovnikov in bogoslovci s svojim ravnateljem. Poslovilne besede je govoril ob odprtem grobu g. ruški župnik Pšunder.

Marenberg. Na dan sv. Martina je bil kakor običajno sejem. Goveje živine je bilo na sejmu precej, kupcev pa malo. Svinj so pripeljali dva vozova in en tovorni avto; svinj je bilo mnogo prodanih, kljub temu, da so bile zelo čvrste cene. — Za šolo pri Sv. Treh Kraljih je prišel iz Ljubljane učitelj g. Maks Ferjan. Ker pa pri Sv. Treh Kraljih še niso urejeni šolski prostori, poučuje zaenkrat še na višji narodni in osnovni šoli v Marenbergu. Na naši šoli se je pojavila škrlatica. Obolela je na škrlatici učenka 2. razreda Marija Hajnc iz Zgornje Višing; škrlatici se je pridružilo še ledvično vnetje; odpeljali so jo v slovenjgraško bolnico. Pristojna zdravstvena oblast je izdala potrebne ukrepe, da se bolezen ne razširi. — Gasilno društvo je imelo občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika g. Josip Langeršek mlajši, za poveljnika pa g. Franc Bruderman. — Sin g. Moserja od Sv. Treh Kraljev je imel izredno lovsko srečo. Dobil je 26 kg ležkega srnjaka, ki je bil na ogled pri g. Langeršku.

Limbuš. Današnji številki »Slovenskega gospodarja« je priložen pravilnik zavarovanja, ki je popolnoma enak, kakor je bil lansko leto. Iz tega pravilnika vidimo, da mora vsakdo,

ki hoče, da ima hišo zavarovano, plačati celoletno naročnino v mesecu decembru ali vsaj v januarju. Ako ima torej kdo plačano naročnino recimo od maja tega leta do maja drugega leta, ne spada pod ta pravilnik. Ponovno zato opozarjamo vse naročnike v našem kraju, kjer na to točko niso dali nobene važnosti, da se tudi v bodoče ne bo moglo ustreči, ker je tak dogovor.

Fram. Izredna slovesnost se je vršila dne 26. novembra v Framu. Jožef in Jožefa Volmut, Franc in Elizabeta Pirš so obhajali zlato poroko. Sorodniki, prijatelji in znanci z godbo Katoliške Omladine iz Maribora so jih spremlili v cerkev, kjer so si zopet podali roke v znamenje, da jih še vedno veže ista ljubezen, kakor pred 50 leti. Stariši Volmut so vzgojili devet otrok, ki so razen ene umrle hčerke vsi zdravi in krepki. Oče je bil cerkovnik župne cerkve, doma pa sedaj še vedno pridno dela. po zimi pa kolni daleč na okrog. Tudi stariše Pirš je Bog blagoslovil z otroci, ki so jima pa umrli, da sta kar sama. Zato pa imata dobre vnukinje in vaščane, ki jima pomagajo nositi breme starosti. Oboje zatoporočence naj dobri Bog še nadalje podpira ter jih ohrani njihovim sorodnikom! — Isti dan sta se poročila Maks Šnuderl iz Hotinje vasi in Berta Vihar iz Framu. *Mnogo sreče!* — Na Ješenci je umrla dne 23. novembra vdova Apolonija Veber. Dobri ženki naj Bog poplača njeno dolgo trpljenje!

Počehova pri Mariboru. Dne 22. novembra je umrl Jakob Polanec, prevžitkar, star 74 let. Kot posestnik je celo vrsto let gospodaril na posestvu, ki je sedaj v lasti njegovega sina. Bil je dober gospodar ter s svojim umnim gospodarstvom dober zgled drugim. Kot mož odločno krščanskega mišljenja, ki ga je povsod kazal v dejanjih, ni trpel v svoji hiši nobenega nekrščanskega lista. »Slovenski gospodar« je v tej hiši domačin že 20 let. Pokojni zapuščča ženo, dva sina in dve hčeri. Blagi rajni naj počiva v miru! Preostalim naše sožalje!

Svečina. V nedeljo dne 19. novembra smo spremili k večnemu počitku našega mnogozaslužnega šolskega upravitelja g. Josipa Berečta ob ogromni udeležbi ljudstva tudi iz vseh sosednih župnij. Kakšno priljubljenost je užival pokojni, priča tudi udeležba pevskega društva »Jadrane« iz Maribora ter navzočnost mnogih primorskih Slovencev. Častno je bilo tudi zastopano učiteljstvo z g. nadzornikom Ivanom Tomažičem in predsednikom okrajnega učiteljskega društva g. Mirkom Vauda na čelu. Pri odprtem grobu se je poslovilo od blagopokojnega osem govornikov, ki so orisali vsak od svoje strani njegovo mnogostransko uspešno delovanje v prosep nežne šolske mladine, naroda in države. Rajni šolski upravitelj je bil kristalno čist krščanski značaj, odličен vzgojitelj in prosvetitelj naroda, pa preblagi mož in oče. Kar je storil za povzdigo prosvete v Svečini, za dobrobit občin in občanov, je težko opisati. Mi Svečinci mu dolgujemo večno zahvalo! Predobri Jože, šel si k Bogu po večno plačilo! Ozri se na nas in prosil nebeškega Očeta, da pošlje v našo Svečino Tebi vrednega naslednika! Počivaj v Bogu, Tičdobra zlata duša!

Sv. Trojica v Slov. goricah. V naši fari smrt letos čisto nič ne prizanaša. Že 56krat je zamahnila s svojo bridko koso in napravila tuintam občutne vrzeli. Tudi na vrata Ermanove hiše v Verjanah je potrkala celo dvakrat. Prvič v juniju. Vzela je s seboj 92letnega očeta Matevža Ermana, ki je bil stalen naročnik »Slovenskega gospodarja« že od njegove ustanovitve pa do bridke smrtne ure. Naj mu bo zemljica lahka! — Žalost še ni zapustila Ermanove hiše, ko se je po petih mesecih oglašila črna smrt že v drugič. Žrtev je bil hišni gospodar, kolarski mojster in dolgoletni cerkveni pevec Janez Erman. V najlepši moški dobi, ko je bil na višku svoje moči, ga je zadela možganska kap, katera je zapustila prav občutne posledice. Ne samo, da je ležal dobro leto in pol v postelji, še več, celo um se mu je začel mračiti. Bridko je bilo to trpljenje zanj, kakor tudi za njegovo ženo Marijo, katera je toliko noči prečula ob njegovi bolniški postelji in še celo mnogokrat v nevarnosti za svoje življenje. Kakor dojenčka ga je krmila, vdana v voljo božjo. A še mnogo lažje bi bila prenašala trpljenje, če bi on vsaj poznal, kdo

Koračila sva drug poleg drugega. Čez nekaj časa je rekel Boltežar:

»Mislím, da iz naše majniške slovesnosti ne bo nič kaj pametnega. Naj bo novorejen kenguru še tako majhen, če se vmešajo vmes ljubosumne ženske, je konec. Tudi k »Grozdu« sem poslal vabilo. Napisal sem: 'Tista, ki se ni zapletla z gosposkim snažilcem čevljev, Timom, je pristrčno povabljen na mojo majniško slovesnost.' Katera, gospod Hubert, mislite, bo prišla, Milčka ali Malčka?«

»Najbrž nobena.«

»Saj vendar ne mislite, da sta se obe — o, to bi bilo strašno, to bi bilo res strašno!«

Tako sva midva ljubosumneža s težkimi srci šla po bleščečem se majniškem gozdu.

Pred nama pa sta se smejala Čresnik in Erika Grubelnik.

— — —

Res ni bilo nič posebnega iz naše majniške slovesnosti. Gozdarjeva žena je prav lepo skrbela za vse telesne potrebe in Boltežarjeva bovla je bila kar na moč dobra. Toda pravega razpolo-

ženja ni hotelo biti. Bila je ena tistih prilik, ko si ljudje že kar v naprej reko: danes pa se hočemo prav pošteno poveseliti, kar se kasneje pokaže kot zmota. Žalost in veselje ne marata na kakšen program. Pri marsikaterem pogrebu se ljudje več smejejo, kakor pa pri kakšni svatovščini.

Gospod Čresnik je govoril govor o kenguruju in njegovih mladičih. Ko bi ne bil tako zagrenjen, mislim, da bi se mi zdel govor šaljiv. Slikar je posnemal starega profesorja in govori strahovite nesmiselnosti. Nadučitelj in njegova žena, tudi Erika in gozdarjeva žena so se smejali — Boltežar in jaz — midva pa sva le kazala zobe. Kajti bila sva ljubosumna, in tako nisva mogla biti nepristranska.

Deklet od »Grozda« nobene ni bilo.

»Torej — vendarle!« je škripal Boltžear z zobmi. »Obe torej!«

Kaj je bilo meni mar to? Peli smo: »Prišel je maj« in »Narava že vsa je prekrasna«, moral sem se siliti, da sem pel z njimi, Boltežar pa je molčal in strmél pred se.

pevke ne morejo pritoževati radi slabega zasluzka. Žalibog, da slavna pevska družba moških in žensk ne zna štediti za taisto dobo, ko opeša glas in pravijo, da se je človek postaral.

Modri trak.

Tolikokrat čitamo po časopisju, kako je prejela ta ali ona brzoladja modri trak kot posebno odlikovanje izredne brzine, s katero je prevozila razdaljo med Evropo in Ameriko. Z modrim trakom je bil prvič odlikovan leta 1870 angleški parnik »Oceanic«, ker je dosegel 214 km na 1 uro. Prva nemška ladja, ki je zmagala v borbi za modri trak, je bil brzoparnik »Deuč-